

Този информационен документ е подготвен със съдействието на [Съвета на нотариатите от ЕС \(CNUE\)](#).

1 Как се изготвя разпореджанието с имущество в случай на смърт (завещание, съвместно завещание, договор за наследство)?

Разпореджания с имущество в случай на смърт може да се правят само под формата на завещание. Съвместни завещания и договори за наследяване в бъдеще не са разрешени.

Завещателните разпореджания могат да бъдат под формата на:

определяне на наследник, при което завещателят се разпореджда с цялото наследствено имущество или с част от него без да уточнява активите, които са обект на въпросното разпореджане,

завет, при което завещателят се разпореджда с един или няколко точно определени актива.

2 Следва ли разпореджанието да бъде вписано по някакъв начин и ако да, по какъв?

Не е необходимо завещателните разпореджания да бъдат регистрирани по някакъв начин, независимо от използваната за тях форма.

В случай на публично завещание, което представлява завещание, съставено под формата на нотариален акт, след смъртта на завещателя нотариусът трябва да прехвърли завещанието от регистъра на завещанията в регистъра на сделките *inter vivos* и да впише удостоверението за прехвърляне.

В случай на саморъчно завещание, което представлява завещание, съставено самостоятелно, след смъртта на завещателя то трябва да бъде представено на нотариус, така че той да осигури неговото правно действие чрез протокол за публикуване, който след това се регистрира.

3 Съществуват ли ограничения на свободата за разпореджане с имущество в случай на смърт (напр. запазена част)?

По закон завещателят може да се разпореджда с цялото си имущество. Неговият съпруг, неговите деца и техните низходящи и (ако няма деца) неговите родители имат право на „запазена част“, която представлява минимален дял от наследственото имущество, който е запазен за тях. Все пак завещание, в което тези права не са спазени, е действително и приложимо, при условие че горепосочените наследници не оспорват това обстоятелство. Ако завещанието не бъде оспорено или се установи, че оспорването е неоснователно, то запазва пълното си действие.

4 В отсъствието на разпореджане с имущество в случай на смърт кой и в каква степен наследява?

Ако няма завещание, тогава се прилагат правилата за наследяване по закон в съответствие с Гражданския кодекс. Възможно е да има случаи, в които има завещание, но разпореджанието в него е само за част от имуществото. Тогава за останалата част се прилагат правилата за наследяване по закон, наред с правилата, които уреждат завещателното разпореджане. Лицата, които наследяват по закон, са съпругът, децата, родителите, братята и сестрите и роднините до шеста степен. Дяловете от наследственото имущество, които се наследяват, зависят от това кои от горепосочените лица действително съществуват. Наличието на деца изключва двамата родители и братята и сестрите, както и по-далечните роднини.

5 Какъв вид органи са компетентни:

5.1 по въпросите на наследяването?

5.2 да получат изявление за отказ или приемане на наследство?

5.3 да получат изявление за отказ или приемане на завет?

5.4 да получат изявление за отказ или приемане на запазена част?

Наследството преминава към наследника въз основа на изявление за приемане, докато заветът се прехвърля автоматично, при условие че няма отказ. Приемането на наследството не може да бъде частично и може да бъде изрично (чрез съответното изявление) или мълчаливо (което става, когато наследникът извърши някакво действие, което не би могъл да извърши освен в качеството си на наследник, като продажбата на актив от наследственото имущество). Изявлението за приемане или отказ се оформя с издаването на съответната декларация от нотариус или секретар на компетентния съд в района, в който е открито наследството. Същото правило важи и за случая на наследници със запазена част, които не могат да приемат или откажат само запазената част. Тези наследници обаче могат да се откажат от правото си на запазена част от наследственото имущество, когато тази част е нахвърлена. Ако наследник с право на запазена част е бил изключен от наследственото имущество или му е бил завещан дял от наследственото имущество, който е по-малък от полагащата се запазена част, той може да предяви иск единствено за правото си да получи запазената част.

6 Кратко описание на процедурата за уреждане на наследството по националното право, включително на процедурата за ликвидиране на наследствената маса и делба на наследственото имущество (включително информация дали производството по наследяване се образува служебно от съда или друг компетентен орган)?

Не съществува единна законоустановена процедура.

Наследството се открива, когато завещателят почине. Считано към тази дата и въз основа на завещанието или приложимите законови правила, се установяват лицата, които са определени за наследници или заветници. Тогава въпросните лица носят отговорност за предприемането на необходимите мерки по издаването на декларации за приемане или отказ, които след това се използват за установяване на кого и в какви дялове е завещано наследственото имущество.

Ако има няколко съсобственици, всяко от тези лица има право да иска делба на наследственото имущество, което може да стане под формата на договор или чрез иск до съда за постановяване на съдебно решение за делба на наследственото имущество по реда на обикновено гражданско производство.

7 При какви условия и в кой момент дадено лице придобива качеството на наследник или заветник?

Заветниците придобиват своя статут автоматично, освен ако се откажат от наследството. Статутът на наследник се придобива чрез изрично изявление за приемане или чрез действие, което представлява мълчаливо приемане. Лицата, които са определени за наследници и в чието владение се намира наследственото имущество, стават наследници автоматично след изтичането на три месеца от датата на откриване на

наследството.

Изричното приемане, което трябва да бъде направено в рамките на десет години от откриването на наследството, може да бъде под формата на безусловно приемане или приемане на база на опис, за да бъде ограничена отговорността за дълговете на починалия.

Приемането на наследство, прехвърлено на ненавършили пълнолетие лица и други недееспособни лица трябва да се извърши изрично и по опис. Последниците от приемането на наследствено имущество или завет са със задна дата, считано от момента на откриване на наследството.

8 Наследниците носят ли отговорност за задълженията на починалия и ако да, при какви условия?

Наследниците носят отговорност за всички дългове на починалия пропорционално на стойността на техните съответни дялове от наследството.

Обратно, заветниците не носят отговорност за тези дългове.

Безусловният наследник носи неограничена лична отговорност за дълговете на починалия и следователно отговаря дори ако сумата на дълговете надхвърля размера на наследените активи.

Ако наследството е прието на базата на опис, наследникът носи отговорност за дълговете на починалия само до размера на наследените активи.

Ако наследството е било прието по опис, трябва да се изготви протокол, в който да се опише и посочи стойността на цялото имущество, което съставлява активите и всички пасиви: наследникът трябва да получи разрешение от съда за предприемането на каквито и да било действия по разпореждане с наследственото имущество, като такова разрешение се дава само ако въпросните действия са в интерес на кредиторите на наследството.

9 Какви документи и/или информация се изискват обикновено за целите на вписването на недвижимо имущество?

Наследниците и заветниците трябва да представят на данъчните органи декларация за наследство, която съдържа информация за всички наследени активи, в това число недвижимо имущество, със съответните данни от поземления регистър. Копие от декларацията за наследство е необходимо за прехвърляне на записите в поземления регистър, като по този начин се вписва всяко имущество на името на наследниците или заветниците, които вече са собственици.

Прилаганата процедура за вписване в имотните регистри на придобитото имущество, наследено от наследници или заветници, се различава за двете категории. Що се отнася до заветник, придобиването на собственост се вписва въз основа на копие от завещанието, в което е посочен този завет. Що се отнася до наследник, тогава се вписва изричното изявление за приемане или действието, което представлява мълчаливо приемане.

9.1 Назначаването на управител на наследственото имущество задължително ли е или е задължително при поискване? Ако е задължително или е задължително при поискване, какви стъпки следва да бъдат предприети?

Назначаването на управител не е задължително.

Всяко лице, което изготвя завещание, може да посочи изпълнител, който да отговаря за управлението на активите само в необходимата степен за изпълнението на тези функции.

В закона са посочени лицата, които отговарят за управлението на наследственото имущество, ако наследниците са недееспособни.

Ако никое от лицата, посочени като наследници, не приеме наследството, е възможно от съда да се поиска да назначи представител на наследственото имущество, който да управлява активите, съставляващи наследственото имущество, до издаване на първата декларация за приемане, при което функциите на представителя автоматично се прекратяват.

9.2 Кой има право да изпълни разпореждането с имущество в случай на смърт и/или да управлява наследството?

Ако заветник очаква разпореждане от страна на наследниците, именно тези лица отговарят за изпълнението на завещателните разпореждания.

Завещателят може да посочи изпълнител, който след това да отговаря за осигуряване на изпълнението на завещателните разпореждания.

Активите, съставляващи наследственото имущество, се управляват от лицата, които трябва да изпълнят завещателните разпореждания, до момента, в който въпросните задачи бъдат изпълнени изцяло.

9.3 С какви правомощия разполага управителят на наследството?

Обикновено управителите разполагат с правомощия за управление само на обичайните дела, за да могат да съхранят активите и тяхната стойност. За действията, свързани с разпореждане с имуществото или с извънредни мерки за управление, е необходимо разрешение от съда.

10 По силата на националното право какви документи обикновено се издават в хода или в края на производството по наследяване, с които се доказват статутът и правата на бенефициерите? Те имат ли специална доказателствена сила?

От общината, в която починалия е роден или където е било неговото местожителство, се издава смъртен акт, извлечение от регистъра на смъртните случаи и удостоверение за семейно положение, съдържащи информация относно смъртта на лицето, неговите лични данни и семейни отношения.

Статут на наследник или заветник не се удостоверява със специални документи, издадени от публичните органи.

Всяко лице, което желае да придобие статут на наследник или заветник, може да представи нотариално заверен документ, който представлява изявление, направено пред нотариус от двама свидетели, които не участват в наследството и подлежат на наказателна отговорност. Публичните органи приемат също така декларация вместо нотариално заверен документ, изготвена от въпросното лице, което също подлежи на наказателна отговорност.

Последна актуализация: 28/10/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Държавите от ЕС, отговарящи за съдържанието на националните страници, са в процес на актуализация на част от съдържанието на този уебсайт предвид оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз. Ако на уебсайта има съдържание, което все още не отразява оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза, това не е умишлено и ще бъде коригирано в бъдеще.